

Τμήμα Επιστημών της
Εκπαίδευσης και Κοινωνικής Εργασίας

Πρόγραμμα Πανεπιστημίου Πατρών

«Υποστηρικτικές παρεμβάσεις σε κοινότητες ΡΟΜΑ για την ενίσχυση της πρόσβασης και μείωση της εγκατάλειψης της εκπαίδευσης από παιδιά και εφήβους στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας»

Το ακόλουθο διδακτικό σενάριο υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του Προγράμματος «Υποστηρικτικές παρεμβάσεις σε κοινότητες ΡΟΜΑ για την ενίσχυση της πρόσβασης και μείωση της εγκατάλειψης της εκπαίδευσης από παιδιά και εφήβους στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας» του Πανεπιστημίου Πατρών (**Πρόγραμμα ΕΣΠΑ 2014- 2020, Υλοποίηση ΜΟΔΥ ΕΛΚΕ Πανεπιστημίου Πατρών, Υποέργο 10 - Κωδ. ΟΠΣ 5049099**).

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Διδακτικό σενάριο

Θεματική ενότητα: Περιγραφή

Επίπεδο 1

Συγγραφική ομάδα

Μαρία Καζάκου (επιμορφώτρια)

Αναστασία Μπούρμπου (επιμορφώτρια)

Παρασκευή Κατσιώπη (εκπαιδευτικός ΠΕ70)

Άννα Μανθάτη (εμπυχώτρια, θεατρολόγος)

Κατερίνα Κυριακοπούλου (εκπαιδευτικός ΠΕ02)

Μαρία Παπαδημητρίου (εμπυχώτρια)

Σταυρούλα Τούκα (εκπαιδευτικός ΠΕ02)

Περιγραφή προσώπου

Λίγα λόγια για τον δάσκαλο...

Η ενότητα που ακολουθεί περιέχει ένα σενάριο, ενδεικτικό για τη διδασκαλία της περιγραφής, με θέμα την περιγραφή προσώπου. Προορίζεται να εφαρμοστεί σε μαθητές που έχουν διδαχτεί: **πρώτη γραφή και ανάγνωση**, αλλά δεν έχουν κατακτήσει πλήρως τον μηχανισμό της ανάγνωσης και της γραφής.

Το σενάριο είναι σχεδιασμένο έτσι ώστε να λαμβάνει υπόψη τις αναγνωστικές δυσκολίες των μαθητών δίνοντας οπτικά βοηθήματα (μεγαλύτερη και εντονότερη γραμματοσειρά, εικόνες κλπ) αλλά και ευκαιρίες για ταυτόχρονη εξάσκηση στον μηχανισμό της ανάγνωσης και της γραφής. Καλό είναι ο εκπαιδευτικός ανάλογα με τις δυσκολίες που γνωρίζει ότι αντιμετωπίζουν οι μαθητές του να διαβάσει ο ίδιος τις οδηγίες και να τις επαναλαμβάνει όπου χρειάζεται. Η παραγωγή λόγου είναι κατευθυνόμενη και υποβοηθούμενη.

Ενδεικτικός χρόνος για την υλοποίηση του σεναρίου είναι οι 10 - 12 διδακτικές ώρες.

Προτείνεται, η διδασκαλία του κάθε είδους περιγραφής σε ξεχωριστή διδακτική ώρα. Επίσης, το κάθε είδος μπορεί να διδαχτεί ξεχωριστά με τη προσθήκη μιας αντίστοιχης παραγωγής λόγου. Φυσικά, ο εκάστοτε εκπαιδευτικός, γνωρίζοντας το επίπεδο και τις δυνατότητες των μαθητών του, κατανέμει καλύτερα τον χρόνο και τον τρόπο υλοποίησής του.

Αρχικά, ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να αναφερθεί στους διδακτικούς στόχους, όπως αυτοί καταγράφονται στην προηγούμενη σελίδα και να ενημερώσει τους μαθητές για το περιεχόμενο του σεναρίου.

Το διδακτικό σενάριο ξεκινάει με τη διδασκαλία του τρόπου περιγραφής προσώπου. Στην αρχή προβάλλεται

ένα πολυτροπικό κείμενο, ένα βίντεο, δηλαδή, όπου ένα κορίτσι, η Μαρκέλλα, περιγράφει τον εαυτό της. Το βίντεο, με τα χαρακτηριστικά του ήχου, του λόγου και της εικόνας τραβάει το ενδιαφέρον των μαθητών και διευκολύνει τη διαδικασία της μάθησης. Οι δραστηριότητες που ακολουθούν αφορούν την υπερδομή της περιγραφής προσώπου, που αναφέρεται στους τρόπους/ μέσα που χρησιμοποιεί ένα βίντεο για να περιγράψει. Το βίντεο μπορεί να προβληθεί όσες φορές κριθεί απαραίτητο από τον εκπαιδευτικό. Έπειτα, δίνεται ένα γραπτό αυθεντικό κείμενο, που δίνει την περιγραφή μιας άλλης κοπέλας, της Ανθούλας, αυτή τη φορά με λεπτομέρειες ως προς τη εξωτερική εμφάνιση της κοπέλας. Οι δραστηριότητες σε αυτό το κείμενο αφορούν την ανάλυση της περιγραφής και τη σύγκριση μεταξύ των δύο διαφορετικών περιγραφών. Παράλληλα, εστιάζει στη διδασκαλία των επιθέτων, με σκοπό να μάθουν οι μαθητές, τι ονομάζουμε επίθετο και ποια είναι η συμβολή τους σε μία περιγραφή. Σε μία επόμενη υποενότητα επιχειρείται η διδασκαλία της περιγραφής του χαρακτήρα (εσωτερικών χαρακτηριστικών) ενός ανθρώπου. Για το σκοπό αυτό, δίνεται ένα πολυτροπικό κείμενο, ένα βίντεο, που περιγράφει τη συμπεριφορά και τη σχέση ενός πατέρα με την κόρη του. Ακολουθούν δραστηριότητες για την υπερδομή της περιγραφής του χαρακτήρα ενός ανθρώπου, δραστηριότητες γραμματικής για τα επίθετα καθώς και τα βοηθητικά ρήματα, είμαι και έχω. Για την υλοποίηση των παραπάνω δραστηριοτήτων κρίνεται αναγκαία -τουλάχιστον- η γνώση της κλίσης των ουσιαστικών. Το δεύτερο κείμενο, αφορά και την περιγραφή μιας κοπέλας. Περιλαμβάνει δραστηριότητες, με σκοπό να μάθουν οι μαθητές την περιγραφή προσώπου (εσωτερικά εξωτερικά χαρακτηριστικά), αναγνωρίζοντας τη περιγραφή με λεπτομέρειες από την πιο γενική περιγραφή. Επίσης, υπάρχουν δραστηριότητες

γραμματικής, για να εμπεδώσουν οι μαθητές τη χρήση των επιθέτων και να μάθουν τα βοηθητικά ρήματα, είμαι και έχω.

Τέλος, το διδακτικό σενάριο ολοκληρώνεται με τη παραγωγή γραπτού λόγου σε συγκεκριμένο επικοινωνιακό πλαίσιο.

Δίνεται ένα σχεδιάγραμμα, με σκοπό να θυμηθούν οι μαθητές τα στοιχεία, που πρέπει να συμπεριλάβουν στο κείμενό τους. Οι μαθητές, με τη βοήθεια του πίνακα αξιολόγησης, που υπάρχει στο τέλος του διδακτικού σεναρίου, θα πραγματοποιήσουν μία αυτοδιόρθωση του γραπτού τους.

Συνοπτικά οι δραστηριότητες του σεναρίου διακρίνονται στις εξής κατηγορίες:

1. Δραστηριότητες για τη κατανόηση της υπερδομής του περιγραφικού λόγου
2. Δραστηριότητες κατανόησης
3. Δραστηριότητες ανάλυσης της πολυτροπικότητας ενός κειμένου και των διαφόρων λειτουργιών του
4. Δραστηριότητες γραμματικής
5. Δραστηριότητες παραγωγής γραπτού περιγραφικού λόγου

Ο Μαγικός κόσμος των ανθρώπων

Σε αυτή την ενότητα θα μάθουμε...

- ✓ Πώς περιγράφουμε έναν άνθρωπο
- ✓ Τι είναι τα επίθετα και πώς τα χρησιμοποιούμε στην περιγραφή
- ✓ Ποιες λέξεις λέγονται συνώνυμες και ποιες αντίθετες
- ✓ Τη χρήση των βοηθητικών ρημάτων: **είμαι** και **έχω**
- ✓ Τι είναι η παρομοίωση

Γεια σας, παιδιά!! Είμαι η **Μαρκέλλα**, μια μικρή μελαχρινή κατσαρομάλλα. Μου αρέσει να κοιτάζομαι στον καθρέφτη και να μιλώ για τον εαυτό μου. Μαζί θα ανακαλύψουμε πολλά για τον μαγικό κόσμο των ανθρώπων...

Γεια σας, παιδιά και από εμένα!! Εγώ είμαι ο **Μαγικός Καθρέφτης** και μαζί θα βοηθήσουμε την Μαρκέλλα να γνωρίσει τον μαγικό κόσμο της περιγραφής!!!

Γεια σας! Εγώ είμαι η αυστηρή κυρία **Ντορεμί**, η δασκάλα της Μαρκέλλας και θα σας βοηθήσω πολύ με τη... γραμματική!!!

Είστε έτοιμοι να ξεκινήσουμε το μαγικό ταξίδι της περιγραφής;;; Για αρχή θα ήθελα να σας συστηθώ! Για να μάθετε περισσότερα για μένα πρέπει να πατήσετε τον παρακάτω σύνδεσμο:

<https://www.youtube.com/watch?v=PcftJOH8h3I>

1. **Πού** θα μπορούσατε να βρείτε το παραπάνω βίντεο;

- Στην τηλεόραση
- Σε βιβλίο
- Στον υπολογιστή
- Στο ραδιόφωνο

• Ποιος νομίζετε ότι είναι ο **στόχος** τους βίντεο;

- Να μας πείσει ότι είναι καλή χορεύτρια
- Να περιγράψει τον εαυτό της
- Να μας αφηγηθεί μια μέρα από την καθημερινότητά της

• Τι σας **βοήθησε** να καταλάβετε το κείμενο που είδατε ;

- ο ήχος
- η εικόνα
- ο λόγος
- Όλα τα παραπάνω

2. Ποιο είναι το **όνομα** της ηρωίδας;

Είμαι η

Όταν περιγράφουμε ένα πρόσωπο, το πρώτο που πρέπει να αναφέρουμε είναι το **πώς λέγεται**. Δηλαδή να πούμε το **όνομά** του.

Στο βίντεο μάθατε, ακόμα, για τη Μαρκέλλα: (κύκλωσε το σωστό)

❖ Την ηλικία της:

Είναι

δέκα χρονών

πέντε χρονών

δύο χρονών

❖ την τάξη της:

Είναι

η πρώτη (Α')

η Πέμπτη (Ε)'

η έκτη (ΣΤ')

❖ Τα αδέρφια της:

Είναι

τρία

δύο

τέσσερα

❖ Τα εξωτερικά χαρακτηριστικά της. Ξαναδείτε το βίντεο και κυκλώστε τα σωστά μέσα στο πινακάκι που ακολουθεί:

Η Μαρκέλλα **είναι**:

ξανθιά

ψηλή

κοντή

αδύνατη

κατσαρομάλλα

Η Μαρκέλλα **έχει**:

ρόδινα χείλη

γαλάζια μάτια

μικρά μάτια

μεγάλα μάτια

ίσια μαλλιά

❖ Αγαπάει: (κύκλωσε το σωστό)

Χορό

μπάσκετ

διάβασμα

Παιδιά, όταν **περιγράφουμε** έναν άνθρωπο πρέπει να πούμε:

#Το **όνομά** του

#Την **ηλικία** του

#Τα ιδιαίτερα **χαρακτηριστικά** του

#Τον **τρόπο ντυσίματος**

#Κάτι άλλο που έχει τα ίδια χαρακτηριστικά και

3. Από την περιγραφή της Μαρκέλλας μάθαμε και κάποια **εσωτερικά χαρακτηριστικά** της. Μπορείτε να ενώσετε τις λέξεις με τη σωστή εικόνα;

Κεφάλι

Ήρεμη

Δραστήρια

4. Τι μας περιγράφουν οι παραπάνω λέξεις για τη Μαρκέλλα:

Τον χαρακτήρα της.

Την εμφάνισή της.

5. Πιστεύετε πως οι εικόνες σας βοηθάνε να καταλάβετε καλύτερα τα χαρακτηριστικά της αυτά;

Ναι

Όχι

Η εικόνα είναι πολύ σημαντική στην περιγραφή. Μας βοηθάει να καταλάβουμε καλύτερα τις πληροφορίες που δίνονται στο βίντεο για τον άνθρωπο που περιγράφεται.

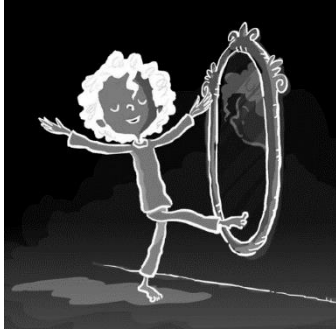
Παρατηρήστε τις παρακάτω εικόνες. Ποια εικόνα θα επιλέγατε εσείς για να πείτε μια ιστορία; Κυκλώστε τον αριθμό κάτω από την εικόνα που επιλέξατε. Έπειτα, απαντήστε προφορικά γιατί επιλέξατε αυτή την εικόνα.

1

2

3

4

Παιδιά, προσέξτε!!! Τα **έντονα χρώματα** μαζί με τη **φωτεινότητα**, αλλά και την **καθαρότητα** που έχει μια εικόνα μας βοηθούν να καταλάβουμε καλύτερα το άτομο που περιγράφουμε.

6. Και εκεί που πήγαιναν όλα καλά, ξαφνικά ο **ήχος** του βίντεο κόλλησε...

♪ Είναι το ίδιο **ενδιαφέρον** το βίντεο χωρίς ήχο;

Απαντήστε προφορικά.

♪ Μπορείτε να **καταλάβετε** το βίντεο χωρίς τον ήχο;

Απαντήστε προφορικά.

Σε ένα βίντεο ο **ήχος** είναι πολύ σημαντικός γιατί μας βοηθάει να κατανοήσουμε καλύτερα τις πληροφορίες που μας δίνονται.

Άρα το βίντεο που συνδυάζει **εικόνα** και **ήχο** μας κάνει τις πληροφορίες πιο κατανοητές σε μια περιγραφή.

7. Θυμάστε, με τι λέει ο μπαμπάς ότι μοιάζει η Μαρκέλλα στο ύψος:

Λελέκι

κότα

παπαγάλος

χελώνα

Γράψτε τη λέξη που κυκλώσατε:

Η Μαρκέλλα **είναι σαν**

Σωστά! Πολλές φορές για να **περιγράψουμε καλύτερα** ένα πρόσωπο το **παρομοιάζουμε** με κάτι άλλο που γνωρίζουμε καλύτερα. Έτσι η **περιγραφή** μας γίνεται **πιο κατανοητή**. Αυτό λέγεται **παρομοίωση**.

Π.χ. Σκληρός **σαν** πέτρα.

Για να καταλάβεις την παρομοίωση πιο καλά, διάβασε τις προτάσεις που ακολουθούν:

κόκκινος **σαν** παντζάρι.

γρήγορος **σαν** λαγός.

Είναι

έξυπνος **σαν** αλεπού.

ελαφρύς **σαν** πούπουλο.

Φτιάξε τώρα μια δικιά σου παρομοίωση!

Είναι _____ **σαν** _____

8. Αντιστοίχισε τώρα και φτιάξε παρομοιώσεις!

Πεινάει

Αργός

Κοιμάται

Ψηλός

Άσπρισε

σαν

το πανί

κυπαρίσσι

λύκος

χελώνα

πουλάκι

Παιδιά, προσέξτε τι βρήκα! Ελάτε να διαβάσουμε παρέα ένα ακόμη κείμενο.

Ο Σαρλό και το αθάνατο νερό

Ντίνος Δημόπουλος

Η Ανθούλα φορούσε λουλουδάτο φουστάνι με βολανάκια και τιράντες που σταυρώνανε πίσω στην πλάτη, παπούτσια μαύρα, λουστρίνια, με λουράκι και κουμπί κι άσπρα καλτσάκια. Μα εκείνο που ήταν μεγαλείο ήταν το καπέλο της. Καπελίνα την έλεγε η κυρία τελώνη κι ήταν ψάθινο με κορδέλα σιέλ και εφτά κατακόκκινα κεράσια στο πλάι. Άσε πια εκείνη η τσάντα της. Την είχε κρεμασμένη από το λαιμό της κι ήταν από χιλιάδες μικρές πολύχρωμες χάντρες καμωμένη, που σχημάτιζαν όμορφα σχέδια από κύκλους, τον ένα μέσα στον άλλο.

9. Τι προσπαθεί να κάνει το κείμενο;

- Αφηγείται μια ιστορία.
- Περιγράφει μια κοπέλα.
- Λέει τη γνώμη του για την κοπέλα.

Παιδιά, προσέξτε ότι και το βίντεο και το παραπάνω κείμενο **περιγράφουν** δυο κορίτσια;;;

10. Ποια είναι τα **χαρακτηριστικά** που μας δίνει το κείμενο για την Ανθούλα; Κυκλώστε το σωστό.

Πώς <u>λένε</u> το κορίτσι;		
Κατερίνα	Μαρκέλλα	Ανθούλα
Τι <u>φόρεμα</u> φορούσε;		
κόκκινο	ριγέ	λουλουδάτο
Ποιο ήταν το <u>μεγαλείο</u> της;		
καπέλο	μάτια	σκυλάκι
Τι της άρεσε να έχει <u>κρεμασμένο</u> ;		
αλυσίδα	τσάντα	φωτογραφία

11. Στο κείμενο για την Ανθούλα ο συγγραφέας εκτός από την εμφάνιση της ηρώιδας περιγράφει και τον χαρακτήρα της;

Ναι

Όχι

12. Ποιο πιστεύετε ότι περιγράφει με περισσότερες λεπτομέρειες την ηρώίδα του;

Το βίντεο με τη Μαρκέλλα.

Το κείμενο με την Ανθούλα.

Το κείμενο για την Ανθούλα είναι μια λεπτομερής **περιγραφή της εξωτερικής εμφάνισης** μιας κοπέλας. Παρατηρήσατε πως **δεν μας λέει τίποτα** για τον **χαρακτήρα** και τα **ενδιαφέροντά** της;

Κάθε **περιγραφή προσώπου** , λοιπόν, είναι διαφορετική και εστιάζει σε **διαφορετικές πληροφορίες** για το άτομο που περιγράφει!

13. Στο κείμενο υπάρχουν κάποιες λέξεις υπογραμμισμένες.

- Πώς ονομάζονται αυτές οι λέξεις;

☞ ουσιαστικά

☞ ρήματα

☞ επίθετα

14. Διαβάστε τις παρακάτω προτάσεις.

μαύρα παπούτσια.

Η Ανθούλα φορούσε άσπρα καλτσάκια.

ψάθινο καπέλο.

15. Γράψτε στο πίνακάκι τις υπογραμμισμένες λέξεις και δίπλα τη

λέξη που τις ακολουθεί. Τι παρατηρείτε;

Επίθετα	Ουσιαστικά
<u>Μαύρα</u>	παπούτσια

16. Μπορείτε να γράψετε μερικές προτάσεις για την εμφάνιση της
Ανθούλας χρησιμοποιώντας τις λέξεις από τα κουτάκια;

ψάθινο

μαύρα

λουλουδάτο

Τα λουστρίνια

Το καπέλο

Το φουστάνι

είναι

Άσπρα καλτσάκια

Μικρές πολύχρωμες χάντρες

Κατακόκκινα κεράσια

Το καπέλο

Η Ανθούλα

Η τσάντα

έχει

Πχ.

Όπως βλέπετε, παιδιά,

οι υπογραμμισμένες λέξεις ονομάζονται **επίθετα** και είναι πολύ... **μαγικές!**

Συνήθως συνοδεύουν ουσιαστικά και δίνουν πληροφορίες για αυτά. Συμφωνούν μαζί τους στο **γένος** στον **αριθμό** και στην **πτώσει**.

Ένα μωρό.

Ένα όμορφο μωρό.

Ένα στρουμπουλό όμορφο μωρό.

17. Συμπληρώστε τις παρακάτω προτάσεις με τα **επίθετα** που βρίσκονται στο παρακάτω πλαίσιο.

καλές

καλούς

μικρό

ωραία

ψηλός

όμορφα

Έχω ένα _____ μωρό 2 μηνών.

Ο _____ κύριος χτύπησε το κεφάλι του στο ταβάνι.

Η _____ μέρα από το πρωί φαίνεται.

Έχουν _____ παιδιά.

Εκείνες οι _____ δασκάλες μας έμαθαν πολλά!

Φώναξε _____ γιατρούς είμαι πολύ άρρωστος.

18. Αντιστοιχίστε τώρα **επίθετο με ουσιαστικό**:

ΕΠΙΘΕΤΑ	ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ
επικίνδυνη	πιότο
πράσινοι	ασκήσεις
μικρός	βάτραχοι
δύσκολες	άνθρωπος
ευγενικά	παιδιά
ξύλινο	στροφή

Αντιγράψτε ό,τι αντιστοιχίσατε από πάνω δίπλα από το **σωστό** **άρθρο**:

η

επικίνδυν^η στροφ^ή

οι

ο

οι

τ

τ

Παρατηρήστε τα άρθρα, τα ουσιαστικά και τις καταλήξεις τους και θυμηθείτε:

Τα επίθετα συμφωνούν μαζί τους στο **γένος** στον **αριθμό** και στην **πτώση**.

19. Παιδιά, κάποιος έχυσε χρώμα πάνω στο δεύτερο κείμενο και κρύφτηκαν κάποιες λέξεις. Διαβάστε το χωρίς αυτές.

Ο Σαρλό και το αθάνατο νερό

Ντίνος Δημόπουλος

Η Ανθούλα φορούσε λουλουδάτο
φουστάνι με βολανάκια και τιράντες
που σταυρώνανε πίσω στην πλάτη,
παπούτσια μαύρα λουστρίνια, με
κουμπί κι άσπρα καλτσάκια.

Ο Σαρλό και το αθάνατο νερό

Ντίνος Δημόπουλος

Η Ανθούλα φορούσε
φουστάνι με βολανάκια και
τιράντες που σταυρώνανε πίσω στην
πλάτη, παπούτσια
λουστρίνια, με κουμπί κι
καλτσάκια.

Μα εκείνο που ήταν μεγαλείο
ήταν το καπέλο της. Καπελίνο το
έλεγε η κυρία τελώνη κι ήταν
ψάθινο με κορδέλα σιελ κι εφτά
κατακόκκινα κεράσια στο πλάι.
Άσε πια εκείνη η τσάντα της. Την
είχε κρεμασμένη από το λαιμό
της κι ήταν από χιλιάδες μικρές
πολύχρωμες χάντρες καμωμένη
που σχημάτιζαν όμορφα σχέδια
από κύκλους τον ένα μέσα
στον άλλο.

Μα εκείνο που ήταν μεγαλείο
ήταν το καπέλο της. Καπελίνο
το έλεγε η κυρία τελώνη κι ήταν
 με κορδέλα σιελ κι εφτά
 κεράσια στο πλάι.
Άσε πια εκείνη η τσάντα της.
Την είχε κρεμασμένη από το
λαιμό της κι ήταν από χιλιάδες
  χάντρες
καμωμένη που σχημάτιζαν
 σχέδια από κύκλους
τον ένα μέσα στον άλλο.

20. Αφού το διαβάσατε, διαβάστε πάλι το πρώτο κείμενο και απαντήστε:

❖ Ποιο κείμενο προτιμάτε ;

Το πρώτο

Το δεύτερο

❖ Ποιο κείμενο είχε τις περισσότερες πληροφορίες;

Το πρώτο

Το δεύτερο

❖ Ποιο κείμενο είχε τις περισσότερες πληροφορίες για το ντύσιμο του κοριτσιού;

Το πρώτο

Το δεύτερο

Συζητήστε στην τάξη προφορικά τις διαφορές που παρατηρείτε στα δύο κείμενα.

Είδατε, παιδιά, που όλοι προτιμήσατε το πρώτο κείμενο; Ακούστε, λοιπόν το μυστικό.....

Τα **επίθετα** κάνουν την περιγραφή μας πιο **παραστατική** και **ζωντανή!!!**

21. Διαβάστε τώρα τις προτάσεις και **συμπληρώστε** τα γράμματα που λείπουν στην **αντίθετη** λέξη!

Το φεγγάρι είναι **φωτεινό**.

σκοτει__ __

Έχω ένα **κρύο** σάντουιτς.

ζ__ σ__ό

Η Ζωή έχει **κοντά** μαλλιά.

μακ__ιά

Η Κική φορούσε **άσπρο** φόρεμα.

μαύ__ __

Να 'μαι πάλι εγώ εδώ, να σε βοηθήσω στο λεπτό!!!!
Αντίθετες λέγονται οι λέξεις που έχουν **τελείως διαφορετική** σημασία. Για παράδειγμα όμορφος-άσχημος, ψηλός-κοντός)

Πάμε να δούμε ένα ακόμα βίντεο στον παρακάτω σύνδεσμο:

<https://youtu.be/AHdHhaEKiSw>

22. Πού θα μπορούσατε να συναντήσετε το βίντεο που μόλις παρακολουθήσατε; Προσοχή! Μπορεί να υπάρχουν παραπάνω από μία σωστές απαντήσεις.

- Στο ίντερνετ
- Στην τηλεόραση
- Σε μια ταινία
- Σε όλα τα παραπάνω

23. Στο βίντεο αυτό το κορίτσι θέλει:

- Να περιγράψει τον μπαμπά της
- Να αφηγηθεί μια ιστορία με το μπαμπά του
- Να μας πείσει ότι ο μπαμπάς του είναι ο καλύτερος μπαμπάς του κόσμου

24. Σε ποιους απευθύνεται το βίντεο;

- Σε μεγάλους
- Σε παιδιά
- Σε όλους

25. Τι μας περιγράφει περισσότερο το βίντεο;

- τον μπαμπά
- την κόρη
- και τους δύο

26. Ποιοι τρόποι χρησιμοποιούνται στο βίντεο για να καταλάβουμε καλύτερα τι παρουσιάζει;

- ο ήχος
- η εικόνα
- ο λόγος
- Όλα τα παραπάνω

27. Παρατηρήστε προσεκτικά τις εικόνες του βίντεο για να περιγράψουμε όσο περισσότερο γίνεται την εξωτερική εμφάνιση του μπαμπά. Επιλέξτε τη σωστή απάντηση.

Ο μπαμπάς **είναι** _____.

- α. ψηλός β. κοντός γ. αδύνατος

Ο μπαμπάς **έχει** _____ μαλλιά και γένια.

- α. ξανθά β. άσπρα γ. σγουρά

Ο μπαμπάς **είναι** λίγο _____.

- α. αδύνατος β. χοντρός γ. κοντός

Ο μπαμπάς φοράει μπλούζα με _____ ρίγες.

- α. κόκκινες β. πράσινες γ. γαλάζιες

Ο μπαμπάς **έχει** _____ πόδια.

- α. μικρά β. μεγάλα γ. κοντά

Όπως είδατε παιδιά,

όταν περιγράφουμε υπάρχουν δύο ρήματα που μας βοηθούν πάρα πολύ...γι' αυτό και λέγονται **βοηθητικά**! Αυτά είναι τα:

είμαι

έχω

28. Τώρα αντιστοιχίστε τις εικόνες με τη σωστή περιγραφή για να μάθουμε περισσότερα πράγματα και για τον χαρακτήρα του μπαμπά αφού συμπληρώσετε με το ρήμα που λείπει:

είναι

έχει

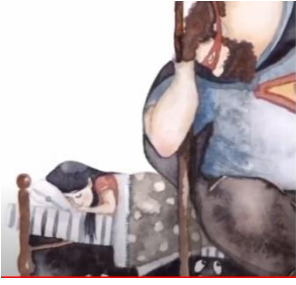
Ο μπαμπάς _____ μεγάλο φόβο **με** τις αράχνες.

Ο μπαμπάς _____ αστεία κοιλι**ά** και παίζει χούλα χουπ.

Ο μπαμπάς _____ εργατικ**ός**.

Ο μπαμπάς _____ ζεστός και βολικός.

Ο μπαμπάς _____ προστατευτικός.

Ο μπαμπάς _____ έτοιμος να μάθει κάτι νέο.

Ο μπαμπάς _____ διασκεδαστικός.

29. Επιλέξτε το σωστό: Σύμφωνα με το βίντεο...

- ☐ το κοριτσάκι έχει πολύ καλή σχέση με τον μπαμπά του
- ☐ το κοριτσάκι δεν έχει καλή σχέση με τον μπαμπά του

30. Μπορείτε να ακούσετε το βίντεο από την αρχή έχοντας αυτή τη φορά κλειστά τα μάτια; Πότε είναι καλύτερα; Όταν βλέπατε την εικόνα ή τώρα; Μπορείτε να εξηγήσετε γιατί;

(η απάντηση δίνεται προφορικά)

Θυμηθείτε! Η **εικόνα** κάνει πιο **παραστατικό** και **ζωντανό** ένα κείμενο!

31. Αν αυτή τη φορά ακούσουμε το βίντεο χωρίς να βλέπουμε την εικόνα, πώς θα σας φανεί η περιγραφή του μπαμπά από το κοριτσάκι;

(η απάντηση δίνεται προφορικά)

🎵 ο Τι προσθέτει στο βίντεο η μουσική;

32. Τελικά στο βίντεο που παρακολουθήσατε τι σας βοήθησε περισσότερο να καταλάβετε τη σχέση του μπαμπά με την κόρη του;

- 🖼️ Η εικόνα;
- 👄 ο λόγος;
- 🎵 ο ήχος;
- Όλα μαζί;

Σας θυμίζω κάτι πολύ σημαντικό!

Όταν θέλουμε να **περιγράψουμε** ένα **ουσιαστικό** χρησιμοποιούμε τα **επίθετα**! Τα επίθετα έχουν **τρία γένη**: **αρσενικό, θηλυκό και ουδέτερο** και **συμφωνούν** πάντα σε **γένος, αριθμό και πτώση** με το **ουσιαστικό** που συνοδεύουν.

π.χ. **ο** μεγάλ**ος** φόβ**ος**

η αστεί**α** κοιλι**ά**

το μικρ**ό** καπέλ**ο**

33. Μπορείτε να βρείτε **επίθετα** που χαρακτηρίζουν το **μπαμπα** στο βίντεό μας; Θα σας βοηθήσουν οι παύλες. Έπειτα συμπληρώστε τα άλλα **γένη** με τη βοήθεια του άρθρου.

ο μ_γ_ _ ος

η _ _ _ _ _ η

το _ _ _ _ _ ο

ο β_ _ _ κ_ _

η _ _ _ _ _ ή

το _ _ _ _ _ ό

ο ά_ ε_ _ _

η _ _ _ _ _ η

το _ _ _ _ _ ο

ο _ στ_ _ _ _

η _ _ _ _ _ α

το _ _ _ _ _ ο

ξαναδείτε το βίντεο και βρείτε τώρα και τα **επίθετα** που συνοδεύουν τα **ουσιαστικά**:

_____ κοιλι**ά**

_____ τσά**ι**

_____ ζω**ή**

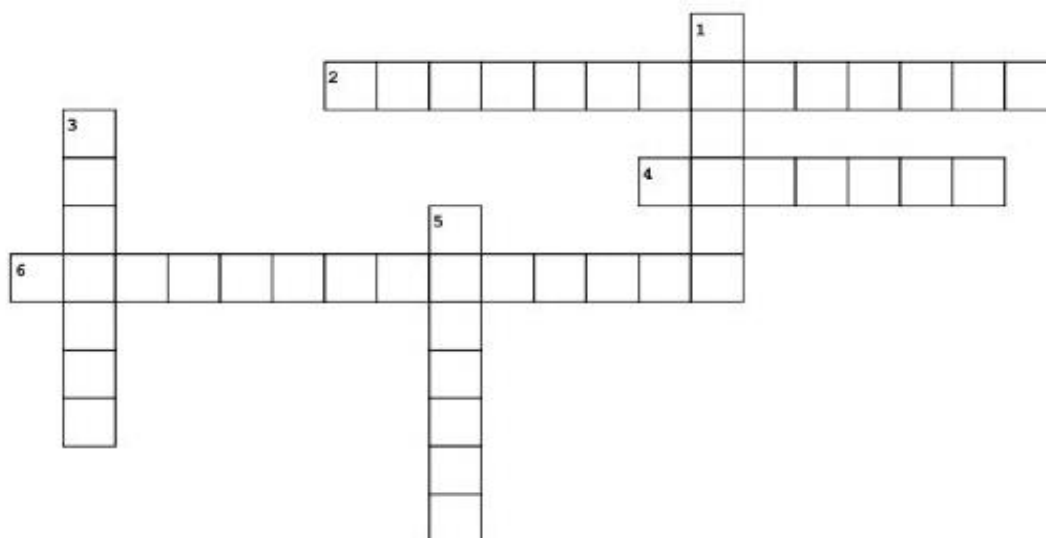
_____ ντεντέκτι**β**

_____ φλιτζάν**ι**

_____ πόδι**α**

34. Μπορείτε να συμπληρώσετε το σταυρόλεξο με τα **επίθετα** που βρήκαμε στο βίντεο για το μπαμπά;

Ο μπαμπάς είναι...

Οριζόντια

2. Ο μπαμπάς μου με προστατεύει. Είναι πάντα πολύ
4. Ο μπαμπάς μου είναι να με διδάξει
6. Ο μπαμπάς μου παίζει κουκλοθέατρο και είναι πολύ

Κάθετα

1. Ο μπαμπάς μου είναι και βολικός.
3. Ο μπαμπάς μου είναι ζεστός και
5. Ο μπαμπάς μου είναι όταν παίζει χούλα-χουπ.

Άρα να θυμάστε! Όταν χρησιμοποιώ τα **επίθετα** χρειάζεται μεγάλη προσοχή! Πρέπει πάντα να είναι στον **ίδιο γένος, αριθμό και πτώση με το ουσιαστικό** που είναι ζευγαράκι.

35. Μπορείτε να γράψετε κάτω από κάθε εικόνα ένα επίθετο που να ταιριάζει στο αντικείμενο ή στο πρόσωπο που απεικονίζεται;

το α_____ λιοντάρι

το γ_____ κορίτσι

το κ_____ αμάξι

ο α_____ κλόουν

το μ_____ κτήριο

το ν_____ φαγητό

36. Προσπαθήστε να ζωγραφίσετε στο πλαίσιο τη δασκάλα για την οποία μιλάει το παρακάτω κείμενο, όπως τη φαντάζεστε.

Συμπαθούσα πάντα τη δασκάλα μου. Είχε **πρόσωπο** με **μαλλιά** και **χαμόγελο**. Τα **μάτια** μας κοίταζαν όλους με αγάπη. Τα **χέρια** αγκάλιαζαν όλα τα παιδιά.

37. Τώρα συμπληρώστε το ίδιο κείμενο με τα επίθετα που ακολουθούν, αφού πρώτα τα διαβάσετε και έπειτα ξαναζωγραφίστε τη δασκάλα.

κοντά

όμορφο

σγουρά

φωτεινό

μεγάλα

ανοιχτό

μακριά

καστανά

Συμπαθούσα πάντα τη δασκάλα μου. Είχε _____,
_____ **πρόσωπο** με _____ αλλά πολύ _____
μαλλιά και πολύ _____ **χαμόγελο**. Τα _____
_____ της **μάτια** μας κοίταζαν όλους με αγάπη. Τα
_____ της **χέρια** αγκάλιαζαν όλα τα παιδιά.

38. Παρατηρήστε τις δύο ζωγραφιές σας; Ποια από τις δύο περιγράφει πιο καλά τη δασκάλα; Ποιο κείμενο σας κείμενο σας φάνηκε πιο χρήσιμο για να την ζωγραφίσετε;

(η απάντηση δίνεται προφορικά)

Είδατε λοιπόν τι κάνουν τα **επίθετα**;

Μας δίνουν περισσότερες **πληροφορίες** για τα ουσιαστικά που συνοδεύουν και κάνουν το κείμενο πιο **ζωντανό**!

39. Με αφορμή τη γιορτή του πατέρα φτιάχνετε κάρτα όπου περιγράφετε τον πατέρα σας για να του την χαρίσετε.

Έρθε η ώρα να περιγράψετε και εσείς το **δικό σας μπαμπά**! Μην ξεχάσετε να χρησιμοποιήσετε **επίθετα**!

Πάμε να βρούμε μαζί πρώτα τις **λέξεις κλειδιά** που θα χρειαστείς για να γεμίσεις τα παρακάτω συννεφάκια.

Ποιο είναι το **όνομα** του μπαμπά σου;

Πώς είναι ο μπαμπάς σου **εξωτερικά**;

Πώς είναι ο **χαρακτήρας** του μπαμπά σου;

Τι σου **αρέσει να κάνεις** με το μπαμπά σου πιο πολύ;

Τώρα χρησιμοποίησε τις παρακάτω λέξεις/φράσεις για να φτιάξεις το κείμενο:

Τον μπαμπά μου τον λένε

Είναι

Έχει

Μου αρέσει μαζί του να

Έπειτα γράψε το κείμενο στη μία πλευρά της κάρτας και ζωγράφισε τον μπαμπά σου, σύμφωνα με την περιγραφή, στην άλλη πλευρά της κάρτας.

Τον μπαμπά μου τον λένε....

40. Στον παρακάτω πίνακα αυτοαξιολόγησης βάλε X στο χαρούμενο προσωπάκι αν ισχύει αυτό για σένα ή X στο λυπημένο προσωπάκι αν δεν ισχύει.

	ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ		
			
Κατάλαβα πώς περιγράφεται ένα πρόσωπο;			
Είπα στην περιγραφή το όνομα του μπαμπά μου;			
Έδωσα αρκετές πληροφορίες για την εμφάνισή του;			

Ανέφερα στοιχεία του χαρακτήρα του;			
Παρουσίασα τι μου αρέσει να κάνουμε μαζί ;			
Χρησιμοποίησα επίθετα για να περιγράψω το μπαμπά μου;			
Χρησιμοποίησα τα επίθετα σωστά ;			
Χρησιμοποίησα σωστά το ρήμα είμαι και έχω ;			
Πρόσεξα τη σωστή γραφή των λέξεων;			
Έβαλα σωστά τα σημεία στίξης ;			
Πρόσεξα την ορθογραφία μου;			
Τα κείμενα μου ήταν καθαρογραμμένα ;			
Στο τέλος διάβασα σωστά το κείμενό μου;			